

UK Health
Security
Agency

NHS

CARE

Informativno buletino andar e anglalmilajeski (proletoski, primavaraki) 2025-tone beršeski COVID-19 vaksinacijaki programa

Manuša kon si 75-e beršenge thaj maj phurane, bešline ande samalindenge (grizale) khera e maj phurane manušenge, thaj kadala kon si 6-ve čhonenge thaj upral kas si len maj kovli imunaki sistema ka avel lenge dindi ekh doza andar e coronavirus (COVID-19) vaksina kadava anglalmilaj.

Kaske ka avel dindi e anglalmiljeski vaksina?

O COVID-19 si maj seriozno ande maj phurane manuša thaj ande manuša kas si len khajekh (varesave) sastimaske problemura. Kadale kauzenge (pričinenge), manuša kon si 75 beršenge thaj upral, kadala kon si ande samadindenge khera e maj phurane bareženenge, thaj kadala kon si 6-ve čhonenge thaj upral kas si len maj kovli imunaki sistema ka avel lenge dindi ekh doza andar e COVID-19 vaksina.

Vrjama e anglalmilajeske vaksinake

Tuke trubul te avel tuke dindo ekh rezervime časo maškaral o aprilo thaj o iuni, kadala kon si ando maj baro risiko ka aven akharde ekhto (pyrvi). Tu ka aves akhardo te keres tuke kiri booster vaksina turjal 6 čhon palal kiri paluni doza, ama tu šaj keres la tuke i palal 3 čhon.

Te tu pheres 75 berš maškaral o aprilo thaj o iuni, tu ni trubul te ašugjares žikana ka avel kiro bijanutno gives, tu šaj žas kana tu san akhardo te keres tuke e vaksina.

Savi vaksina ka avel tuke dindi?

Tuke ka avel tuke dindi ekh booster doza andar e Pfizer aj (or ili) e Moderna vaksine save si aprotime (odobrime) ando o KT (Kidindo Thagaripe, UK). Kadala vaksine sas aktualizime deandar e originalne vaksine thaj resden (celin) pe mamujal ekh aver COVID-19 varianto. Kadala aktualizime vaksine zoraven o garavipe (protekcija) lačheste, thaj den ekh cyra maj bare nivelura andar e antistatura (antitelave, antikorpura) mamujal e maj sigutne šampe andar o COVID-19 (Omicron).

Kaj ame našti predikis save variantura andar o COVID-19 ka phiren kadava anglalmilaj thaj milaj, o Kidindo Komiteto andar e Vaksinacije thaj e Imunizacije (KKVI) agorisarda kaj e ekhsave vaksine save si xasnime (polzime, folosime) ande e maj palune kurke andar o anglalivend vaš e 2024-ne beršeski programa trubul te aven xasnime.

Khamas tutar te keres tuke e vaksina savi si tuke dindi sokana tu šaj – tuke ka avel tuke dindi e vortani (čači, korekto) vaksina ande e vortani vrjama.

Kon našti kerel peske e anglalmilajeski vaksina

Si but cyra bikualificime žene kon ni trubul te keren peske ekh doza kadava anglalmilaj. Te tut sas tut seriozno reakcija karing ekh angluni doza andar e vaksina, tu trubul te dumades (vakeres, konušides) kire sastaravnesa (doktorosa).

Rigale efektura

Normalne rigale efektura: Sar sas kire anglune dozasa, e normalne efektura si e ekhsave sa e COVID-19 vaksinenge, andrethode e aktulizime vaksinenge save si xasnime kadava anglalmilaj thaj andrethon:

- dukhalo, zoraleste serdino ilo thaj morcope ando vast kajte sas tuke kerd e indžekcija – kadalen si len e tendencija te maj bilačhavon turjal 1 ži ka 2 givesa palal e vaksina
- seres tut khino (čhindo)
- šereskidukh
- normalne dukha aj kovle sar-gripake simptomura

Tu šaj khinos tut thaj les paracetamol (ker so e dozako gogidipe phenel) te dumodel (žutisarel, pomožinel) tut te seres tut maj lače.

Rigale efektura palal e vaksina normalno traden maj cyra andar ekh kurko. Te kire simptomura dikhlindon kaj maj bilačhavon aj tu san samalo (grizalo) tu šaj akhares NHS 111 aj ašal sms/telefono xasnisar 18001 111.

Tu šaj i reportis suspektime rigale efektura andar e vaksina thaj e draba. Khamas tutar te dikhes e kontaktno informacija andar e sxema pe e paluni rig kadale buletinoski.

Seriozne rigale efektura: Kazusura andar e ilesko šuvlipe (akhardo miokardit aj perikardit) sas reportime but cyravaraleste palal o keripe andar e duj e Pfizer thaj e Moderna COVID-19 vaksine. Kadala kazusura sas arakhade maj but ande e maj terne murša thaj palal varesave givesa palal e vaksinacija. Maj but andar e manuša kon sas efektome serde pe maj lače thaj sastile sigate palal khinipe thaj simple sastaravimata (tratmentura, sastimaske procedure). Tu trubul te rodes medikano gogidipe sigate te, palal e vaksinacija, tu seres:

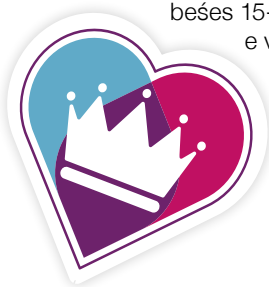
- kolinaki dukh
- bireslino phurdipe (airolipe, dišipe)
- serimata kaj si tut sigo thaj zoraleste mardavno thaj izdravdo ilo

Te tut sas tut seriozno rigalo efekto palal ekh angluni doza tu šaj aves gogidindo te na keres tuke aj te palpals o keripe e vaksinako. Tu trubul te dumades kadava kire sastaravnesa aj specialistosa. Khamas tutar te dikhes e paluni rig kadale buletinosko sar te reportis rigale efektura.

So trubul te keres te tu naj san mišto ando kire rezervime časosko gives?

Te tuke naj tuke mišto, ašugar žikana tu sastos te šaj keres tuke kiri vakcina.

Tu trubul te na žas ka kiro rezervime časosko te tut si tut učhi jag (temperatura) aj pakjas kaj tu šaj san infekciozno karing aver.

Šaj tu inke (važe, dava) astares o COVID-19 palal te keres tuke e vaksina?

E COVID-19 vaksina ka cyknjarel kiro šanso te nasvavos zorales andar o COVID-19 kadava anglalmilaj thaj milaj. Šaj lel varesave givesa kire statoske te barjarel varesavo majbutno garavipe andar kadaja doza. Sar sa e draba, nisavi vaksina si sasteste efektivno. Varesave manuša šaj inke te astaren o COVID-19 date kerde peske e vaksinacija, ama sisavi infekcija trubul te avel maj cyra zorali.

Te ti ni kerdan tuke saste kire vaksinacije

Te tu san šajdo ama (dar, no, abo) tu ni sanas vaksinime maj anglal aj našaldan te keres tuke angluni doza, tu trubul inke te keres tuke ekh doza kadava anglalmilaj. Maj but andar e manuša ni trubul len ekstra doze te kompesirin kadale dozenge save von našalde. Te tut si tut zoraleste kovli imunaki sistema kiro sastaravno šaj gogidel tut te keres tuke ekh ekstra doza trin čhon palal te keres tuke e anglalmilajeski vaksina.

Trubul me te ašugarav palal te kerav mange muri vaksina?

Te tut si tut istorija andar alergije, aj te tut sas tut reakcija momentalno palal ekh angluni doza, tu šaj aves gogidindo te bešes 15-e minutenge palal te keres tuke e vaksina. Khamas tutar te phenes andar kadala e vaksinatoreske.

Majbutni informacija

Tu šaj gines e COVID-19 informacija tele majbute informacijake

Ža ka **coronavirus vakcinacije** upral NHS.UK.

Ekh informacijako buletino andar **so te ašugjares palal e vakcinacija** si šajlindi te fuljardindol aj komandil pe.

Gin andar e Pfizer vaksine **bareženenge thaj terne manušenge kon si 12-e beršenge thaj upral čhavage kon si 5-e ži ka 11-e beršenge thaj čhavage kon si 6-ve čhonenge ži ka 4-e beršenge** thaj andar e Moderna vaksina **e bareženge** majbute informacijake andar kiri vaksina, andrethode šajde rigale efektura.

Tu šaj i te reportis suspektime rigale efektura pe e Yellow Card uebsajto aj kaj akhares 0800 731 6789 (9:00 ži ka 17:00 lujne – paraštune) aj kaj fuljares e Yellow Card aplikacija

www.mhra.gov.uk/yellowcard

Tu ka aves akhardo kire booster vaksinake, kiro sastaravno (GP) šaj te kerel tuke e vaksina aj tu šaj rezervis tuke časo kaj xasnisares e **NHS aplikacija**.

Aj tu šaj žas ka visit www.nhs.uk/vaccine-walk-in te arakhes kiro maj pašutno phir-andre vaksinako centro.

© Crown copyright 2025. 1p 750k MAR 2025 (APS). Product code: C25SP2RMY Romany. UK Health Security Agency gateway number 20241111. The leaflet can be ordered using the above product code, or downloaded from: www.healthpublications.gov.uk, by calling: 0300 123 1002 (lines are open 8am to 6pm Monday to Friday).

There are also translated versions of this leaflet in Albanian, Arabic, Bengali, Bulgarian, Chinese (simplified), Chinese (traditional), Cantonese, Estonian, Farsi, French, Greek, Gujarati, Hindi, Italian, Latvian, Lithuanian, Pashto, Polish, Portuguese, Punjabi, Romanian, Romany, Russian, Somali, Spanish, Tagalog, Tetum, Tigrinya, Turkish, Twi, Ukrainian, Urdu, Yiddish and Yoruba. You can also download an audio version and BSL video, and order a braille and large print copy.